

Fórum pacientů 2024 se shodlo na potřebě otevírání dat a přítomnosti pacientů ve vedení pojišťoven

13.11.2024 - | Národní asociace patientských organizací

Konference Fórum pacientů vždy otevírá významná témata, jimž se pak NAPO v následujícím roce věnuje a snaží se docílit kýžených změn. Vloni jsme takto na naší konferenci nastolili otázku zavedení zásilkového výdeje léků na předpis, jehož první návrh právní úpravy nyní finišuje ministerstvo zdravotnictví, nebo nutnost změny zákona o reklamě na léky, kde jsme se během roku účastnili připomínkového řízení. Letošní témata, na kterých hodláme dále pracovat, úzce souvisí s Pacientskou vizí zdravotnictví 2035, kterou jsme v úvodu konference představili.

Cesta pacienta - hledejme neefektivity a zbavme se jich

Programové bloky se hlouběji zabývaly vybranými částmi Vize. První byl zaměřen na cestu pacienta jako klíčový nástroj pro zvyšování kvality zdravotní péče. **Mapování cesty pacienta však dosud není za tímto účelem dostatečně využíváno.** Systematicky zpracovaná cesta pacienta dnes existuje pouze u omezeného počtu diagnóz. **Přítom analýza dat o vykázané péči umožňuje sledovat pohyb pacientů systémem a identifikovat oblasti pro optimalizaci.** Porozumění cestě pacienta má významné dopady nejen na zlepšování terapeutických postupů a úhradových mechanismů, ale přináší benefity všem zúčastněným stranám ve zdravotnictví.

V panelové diskuzi zaznělo, že pro mapování cesty pacienta není podmínkou mít zpracované doporučené terapeutické postupy, které se navíc mohou různě proměňovat. Přestože NIKEZ a ministerstvo zdravotnictví pracují na standardech péče, **z pohledu patientských organizací je prioritou vlastní definice optimální cesty pacienta a identifikace oblastí vyžadujících zlepšení.** V čem tedy bude NAPO své členské organizace podporovat? Aby se aktivně zapojily do vytváření popisu cesty pacienta a spolupracovaly přitom s odbornými zdravotnickými pracovníky, aby vyhodnocovaly dostupná data o poskytované péči a zjišťovaly u svých pacientů dopady léčby na ně i jejich rodiny. Důležité je důsledně sledovat, jak se mění kvalita života.

Kvalita zdravotních služeb - pacient má právo znát data

Přestože se elektronizace zdravotnictví a EHDS staly mantrou současnosti, stále ještě zaznívají obavy v souvislosti se zveřejňováním dat o zdravotních službách. Prežívají názory, že některá data, nebo chcete-li informace, o kvalitě a dostupnosti zdravotních služeb by neměla být zpřístupňována veřejnosti. Výsledkem je situace, kdy klient banky má kompletní informace o hypotéce, kterou si bere, ale **pacient si dodavatele zdravotních služeb vybírá zcela naslepo.**

Panelisté a panelistky, ale i samotné publikum, oprávněnost snah o regulaci zpřístupňování dat vyvrátili. Pacient má právo rozhodnout se, zda při výběru nemocnice upřednostní blízkost místu svého bydliště nebo odbornost týmu, který o něj bude pečovat. Cílem NAPO proto v následujících měsících (a letech) bude **spolupráce se všemi stakeholdery na tom, aby data a informace o kvalitě, dostupnosti a celkovém výkonu zdravotnictví byla zveřejňována uživatelsky přívětivým způsobem.** Tak, aby se zveřejňování objektivních indikátorů a nastavování ukazatelů kvality zdravotních služeb účastnily i patientské organizace a měly v procesu rovnoprávné postavení.

Pacientská perspektiva do správních rad pojišťoven patří

V posledním konferenčním bloku jsme diskutovali o zapojení pacientů (pojištěnců) do řízení zdravotních pojišťoven. V Pacientské vizi zdravotnictví 2035 jsme formulovali očekávání, že pacienti se budou podílet na řízení zdravotních pojišťoven formou přímé účasti v jejich správních radách. Panelisté a panelistky ve shodě tuto myšlenku rozvíjeli – **kvalifikovaní zástupci pacientů (pojištěnců) by měli zapojit nejen do činnosti správních rad oborových a zaměstnaneckých pojišťoven, ale i do práce správní rady největší zdravotní pojišťovny VZP.**

Důvody jsou zřejmé: pacienti jsou hlavními uživateli zdravotních služeb, a proto **by měli mít možnost ovlivňovat rozhodnutí, která se týkají dostupnosti, kvality a efektivity poskytované péče.** Jako členové správních rad by mohli přímo hájit zájmy pojištěnců a zajistit, aby jejich potřeby a očekávání byly při rozhodování zohledňovány. **Pacienti totiž mohou přinést do správní rady dlouhodobou perspektivu,** která se zaměřuje na udržitelnost a kvalitu péče. Politici a političky se ve správních radách často soustředí na krátkodobé ekonomické cíle, zatímco pacienti by mohli prosazovat zohlednění dlouhodobých dopadů rozhodnutí na zdraví populace. Vzhledem k tomu, že zdravotní pojišťovny spravují veřejné finance, je důležité, **aby tyto prostředky byly využívány efektivně a přinášely maximální prospěch pojištěncům.** Pacienti ve správních radách mohou přispět k tomu, aby rozhodnutí reflektovala potřeby patientské komunity a dbala na efektivní a smysluplné využívání těchto prostředků. V následujícím (volebním) roce se tedy zaměříme na podporu zastoupení pacientů ve správních radách pojišťoven a prozkoumáme způsoby, jak pro zástupce pacientů získat jejich důvěru.

<https://silapacientu.cz/2024/11/13/forum-pacientu-2024-se-shodlo-na-potrebe-otevirani-dat-a-pritomnosti-pacientu-ve-vedeni-pojistoven>